

11-7-'94

Meedeinen met een volksopera

MUZIEKTHEATER

De Dood en de Zee, van Jef Hofmeister, door ELS Theatercollectief. Gezien: 9/7, achter het Veemtheater; aldaar nog t/m 17/7

door MAARTJE SOMERS

Bij wijze van seizoensuitsmijter blaast het Veemtheater de zeventiende-eeuwse, vermoedelijk Engelse legende van de Vliegende Hollander nieuw leven in. Zwaarwichtigheid is bij een *fin de saison* taboe, en daarom wordt het publiek verzocht plaats te nemen op een uiterst onzeewaardig uitzienend vaartuig dat ligt afgemeerd achter het Veemtheater. De voorstelling is een ode aan de buurt waarin dit theater ligt: een schilderachtige wanorde van scheepswerven, havencafés en kraakpanden, waartegen het gerenoveerde pakhuis dat het Veemtheater herbergt als gloednieuw afsteekt.

Voor *De Dood en de Zee* heeft het ELS Theatercollectief zich getransformeerd tot de theatrale tegenhanger van de Havenzangers. De flamboyante vertelling van de Vliegende Hollander, de kapitein die in een gierende storm god en gebod trotseert en daarom voorgoed over de golven moet blijven dolen, is door Hofmeister gevangen in een 'volksopera' van twaalf liederen en daarmee gereduceerd tot de onschuldige zee-mansromantiek van Jan de Hartog en de Scheepsjongens van Bontekoe. Jef Hofmeister zingt, het Weespertrekvaart Mannenkoor - heren met uitgestreken smoelen, en gestoken in aandoenlijke gestreepte truitjes - speelt het koor van 36 wakkere matrozen, en acteur Kees Scholten speelt op zijn janboerenfluitjes de kapitein, de stuurman en die ene bruid aan boord.

Arie de Mol is de verteller: een goede. Hij houdt de toeschouwer al sprekend in de ban, waarna de sfeer tijdens het volgende lied weer danig ontspant. Iets te veel misschien: het percentage hoeren, drank, haaien en baren in de tekst is van begin af aan zo hoog dat opvoeren niet meer mogelijk is en gewenning ras intreedt. Misschien dat ik daarom één van de eerste liederen het mooiste vond, dat over Magdalena, die een anker heeft laten tatoueren, 'en niemand weet waar'.

De accordeonist geeft nog een schrijnende uithaal, we zeuren niet langer, we deinen gezellig mee en wat zien we aan de hori-